

Kirje

12.9.2023

VN/23487/2023
VN/23487/2023-OM-8

Valtiovarainministeriölle

OM: Oikeusministeriön lausunto vuoden 2024 talousarvioon liittyvistä ehdotuksista

Valtiovarainministeriö on pyytänyt oikeusministeriöltä lausuntoa hallituksen esityksestä, joka liittyy vuoden 2024 talousarvioon. Lyhyen lausuntoajan vuoksi oikeusministeriöllä on ollut mahdollisuus tarkastellut esitystä vain lausunnossa mainituin osin. Oikeusministeriö esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa

Esityksessä ehdotetaan, että työtulovähennyksen ikään perustuvan enimmäismäärän korotusta muutetaan siten, että korotus poistetaan alle 65-vuotiailta. Lisäksi enimmäismäärän korotus kaksinkertaistetaan 65 vuotta täyttäneillä 600 eurosta 1 200 euroon. Työtulovähennyksen määrää on muutettu viimeksi 1.1.2023 voimaan tulleella muutoksella, jossa työtulovähennystä korotettiin ikäperusteisesti kolmessa eri portaassa. Korotuksen ensimmäinen porras oli 60 ikävuoden kohdalla, toinen porras 62 ikävuoden ja viimeinen porras 65 ikävuoden kohdalla. Perustuslakivaliokunta totesi tuolloin lausunnossaan PeVL 54/2022 vp, että esityksen tavoitteet vastasivat niitä tavoitteita, joita valiokunta on pitänyt perustuslain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua erilaista kohtelua kannalta hyväksyttävänä perusteina. Kyseissä esityksessä muutoksen tarkoituksena esitettiin tarkoitus edistää säännöksessä tarkoitettua iän saavuttaneiden henkilöiden työllisyyttä. Säännökseen sisältyvien porrastusten eli iän myötä kasvavan vähennyksen määrän tarkoituksena oli ottaa huomioon se, että tilastollisesti verovelvollisten työllisyysaste laskee sitä enemmän mitä iäkkäämmästä henkilöstä on kysymys.

Nyt arvioitavassa esityksessä korotettua työtulovähennyksen ikärajojen muutoksella on tarkoituksena siirtää verokannustimien painopistettä 65 vuotta täyttäneisiin ikäluokkiin. Työtulovähennyksen enimmäismäärän korotuksen muuttamisella tavoitellaan myös verotulojen kasvattamista. Esityksessä on arvioitu muutosta yhdenvertaisuuden näkökulmasta ja todettu, että sen tavoitteet vastaavat aiemman muutoksen tavoitteita kuitenkin niin, että lisäksi sillä tavoitellaan myös julkisen talouden rahoituspohjan vahvistamista. Oikeusministeriö toteaa, että tavoitteet voi nähdä vastaavina ja siten ne voidaan nähdä hyväksyttävänä. Nyt arvioitavan esityksen tavoite on tarkentunut 65 vuotta täyttäneisiin ikäluokkiin. Yksilöiden kannalta vuosittain muuttuvaa sääntelyä voi pitää huonosti ennakoitavana eikä aiemman muutoksen tavoitteiden toteutumista voida hyödyntää tämän esityksen ehdotusten arvioinnissa, koska sääntely on ollut voimassa vasta kuluvan vuoden.

Perustuslakivaliokunta esitti lausunnossaan PeVL 54/2022 vp, että ”vuosittain annettavaa tuloveroasteikkolakia koskevan hallituksen esityksen säätämisperusteluissa oli arvioitu lakiehdotusta vain työtulovähennykseen kiinnittyvästä yhdenvertaisuusnäkökulmasta. Arviointi olisi syytä suorittaa myös muiden perusoikeuksien, kuten omaisuudensuojan, näkökulmasta. Perustuslakivaliokunta kiinnittää valtioneuvoston huomiota asiaan.” Nyt arvioitavassa esityksessä oli arvioitu ehdotusta vain yhdenvertaisuuden näkökulmasta ja tulisivin harkita, onko asiassa arvioitavaa muiden perusoikeuksien näkökulmasta perustuslakivaliokunnan ehdotuksen valossa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Oikeusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 25
00023 Valtioneuvosto

Eteläesplanadi 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 7730
+358 9 1606 7730

kirjaamo.om@gov.fi
oikeusministerio.fi

Osastopäällikkö

Johanna Suurpää

Erityisasiantuntija

Katri Leikas

Jakelu

Valtiovarainministeriö

VN/23487/2023-OM-8

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: